

Boekbespreking 1

W. van der Weijden, R. Leeuwis & P. Bol, *Biological Globalisation, bio-invasions and their impacts on nature, the economy and public health*, KNNV uitgeverij, Utrecht, 2007, 223 pag., 14 figuren, 10 tabellen, veel ongenummerde kleurenfoto's, € 49,50 (paperback), ISBN-13: 978 90 5011 243 7. — Invasieve soorten staan de laatste jaren steeds meer in de belangstelling. De hoeveelheid artikelen en boeken die aan dit onderwerp besteed wordt is nauwelijks meer bij te houden. De recent verschenen uitgave van de KNNV is er een van de velen, maar daarmee zeker geen overbodige. Het boek, geheel in de Engelse taal geschreven, is zeer prettig leesbaar en uiterst informatief. Ik heb het in één ruk uitgelezen. Het bevat naast 8 hoofdstukken met de algemene tekst gedrukt op wit papier, ook 87 box-teksten met illustratieve voorbeelden en feiten gedrukt op licht geel papier. Er zijn 7 appendices met onder andere definities van gebruikte termen en de 100 ergste invasieve exoten van de wereld, en een uitgebreide index.

Als discipline is biologische globalisatie nog jong. Zoals de auteurs aangeven, legde Charles Darwin (1859) er de grondslag voor, maar het duurde nog tot 1958 voordat het baanbrekende boek *The Ecology of Invasions by Plants and Animals* van Charles Elton verscheen. Sindsdien is er wereldwijd voortdurend aandacht voor het onderwerp geweest maar weinigen besteedden aandacht aan zowel de effecten op biodiversiteit en landbouw als op volksgezondheid. Voor Nederland was tot voor kort zelfs geen enkel overzicht beschikbaar. Dit was voor de auteurs, twee biologen en een medisch epidemioloog, de aanleiding het rapport *Biologische globalisering – omvang, oorzaken, gevolgen, handelsperspectieven* te schrijven. Deze publikatie vormde de basis voor het huidige boek. Het geeft een brede en wereldwijde behandeling van biologische globalisering, met speciale aandacht voor Nederland.

De hoofdstukken 1–3 behandelen de aard en geschiedenis van biologische globalisatie. Hoofdstuk 4 bespreekt de patronen van bio-invasies: het verloop van de invasie over de tijd, welke soorten zijn invasief, welke gebieden leveren invasieven en welke zijn gevoelig voor invasies en wat kunnen we doen aan preventie of bestrijding. De volgende twee hoofdstukken behandelen de gevolgen voor natuur, biodiversiteit en milieu, en de gevolgen voor de economie en volksgezondheid. Hoofdstuk 7 bespreekt de positie van Nederland: we zijn een handelsland bij uitstek en daardoor spelen we een grote rol in de biologische globalisatie. Het laatste hoofdstuk, tenslotte, is gewijd aan de lessen die we uit het verleden kunnen leren en de acties die nodig zijn (preventie!).

Voor studenten die zich bezig houden met invasieven of biologische globalisatie zowel als voor beleidsmakers is het boek een *must*. Het is echter zo toegankelijk geschreven, dat ik het ook andere geïnteresseerden aan kan raden. Het is een boeiend boek om in te lezen. De prijs is aan de hoge kant, maar de inhoud is het absoluut waard: naast een hoog gehalte aan '*Need to know*' biedt het ook heel veel '*Nice to know*'.

Leni Duistermaat

Boekbespreking 2

P. Sell & G. Murrell, *Flora of Great Britain and Ireland. Volume 4, Campanulaceae – Asteraceae*, Cambridge University Press, Cambridge, 2006, 624 pag., geïllustreerd met ongenummerde lijntekeningen, £ 120,00 of US\$ 185,00 (hardback), ISBN-10: 0-521-55338-5. — Volume 4 is het tweede in de rij van deze Flora dat het licht mag zien. De volgorde van uitgave (Volume 5 met de Monocotylen verscheen in 1996¹) werd bepaald door de volgorde waarin bewerkingen voor de *European Garden Flora*² zijn verschenen. De eerste auteur, verantwoordelijk voor de taxonomische en nomenclatorische beslissingen, schat in het voorwoord dat het hier besproken deel met 1098 soorten het dikste deel in de reeks van vijf zal blijken terwijl het slechts zeven van het geplande totaal van 176 families omvat. Zes van de zeven families zijn (redelijk) klein en overzichtelijk: Campanulaceae (9 geslachten en 31 soorten), Rubiaceae (8 geslachten en 26 soorten),